

УДК 330.341.1:338.45(477)

ИНСТИТУЦИОНАЛЬНОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ РАЗВИТИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

*Ю. З. Драчук, д.э.н., ведущий научный сотрудник, Институт
экономики промышленности НАН Украины, tek1_ier@mail.ru*

*Н. В. Трушкина, младший научный сотрудник, Институт
экономики промышленности НАН Украины, trushkina1979@yandex.ua*

Методология исследования. Результаты получены с помощью использования общенаучных методов исследования: анализа – при оценке основных показателей инновационной деятельности промышленных предприятий в Украине; системного анализа и обобщения – при выявлении существующих проблем, сдерживающих инновационное развитие промышленности; структурно-логический метод – при определении направлений совершенствования институционального обеспечения развития инновационной деятельности промышленных предприятий.

Результаты. Обнаружено, что, хотя государство имеет достаточно высокий потенциал, инновационный компонент обеспечения экономического развития используется слабо. Выполнен анализ основных показателей инновационного развития в Украине свидетельствует о постепенном снижении инновационной активности промышленных предприятий. Выявлены существующие проблемы, сдерживающие инновационное развитие в Украине на современном этапе хозяйствования.

Определены основные направления научно-технического и инновационного развития угольной промышленности, основанные на «Концепции проекта общегосударственной целевой программы развития промышленности Украины на период до 2017 года»: техническое переоснащение угледобывающего производства на инновационной основе, внедрение готовых новейших технологий по добыче угля, разработка и внедрение системы мер по повышению качества угольной продукции, разработка новых технологий и оборудования, совершенствования нормативного и информационного обеспечения инновационного развития угольной отрасли, разработка и реализация программы создания конкурентоспособной отечественной горнодобывающей техники, обеспечение научного сопровождения всех технологических процессов, осуществление мероприятий по повышению потенциала научно-технической и инновационной деятельности, восстановление материально-технической базы отраслевой науки и подготовка научных кадров высшей квалификации. Эти направления инновационного развития предприятий угольной промышленности будут способствовать формированию инновационной инфраструктуры, повышению экономического и финансового стимулирования и государственного финансирования приоритетных мероприятий по активизации инновационной деятельности,

создания информационной среды, повышение научной и нормативной поддержки инновационной сферы угольной отрасли.

Новизна. В результате исследования определены направления совершенствования институционального обеспечения инновационного развития угольной промышленности, к которым отнесены: вопросы формирования институтов, регламентирующие инновационную модель модернизации и развития угольной отрасли, повышения конкурентоспособности промышленности, либерализации угольного рынка, привлечение негосударственных инвестиционных ресурсов, определение справедливой ренты за использование недр, приватизации, экологической безопасности, престижности шахтерского труда, повышения эффективности менеджмента.

Практическая значимость. Направления совершенствования институционального обеспечения инновационного развития угольной промышленности можно использовать при разработке предложений по развитию институциональной среды промышленности с учетом отраслевой специфики.

Ключевые слова: институциональное обеспечение, инновационная деятельность, инновационное развитие, промышленное предприятие.

Литература

1. Исследование INSEAD: Глобальный индекс инноваций 2012 года [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://gtmarket.ru/news/2012/07/06/4531>. – Название с экрана.

Issledovaniye INSEAD: Globalniy index innovatsiy 2012 goda [Elektronniy resurs]. – Rezhim dostupa: <http://gtmarket.ru/news/2012/07/06/4531>. – Nazvaniye s ekrana.

2. Исследование General Electric: Глобальный инновационный барометр 2012 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://gtmarket.ru/news/corporate/2012/01/19/3908>. – Название с экрана.

Issledovaniye General Electric: Globalniy innovatsionniy barometr 2012 [Elektronniy resurs]. – Rezhim dostupa: <http://gtmarket.ru/news/corporate/2012/01/19/3908>. – Nazvaniye s ekrana.

3. Федулова Л. И. «Інноваційна пауза» та «інноваційний парадокс» України / Л. И. Федулова // Економіст. – 2011. – № 6. – С. 24–30.

Fedulova L. I. «Innovatsiyna pauza» ta «innovatsiyiniy paradox» Ukrainy / L. I. Fedulova // Ekonomist. – 2011. – № 6. – S. 24–30.

4. Федулова Л. И. Інноваційний вектор розвитку промисловості України / Л. И. Федулова // Економіка України. – 2013. – № 4. – С. 15–23.

Fedulova L. I. Innovatsiyiniy vektor rozvytku promyslovosti Ukrainy / L. I. Fedulova // Ekonomika Ukrainy. – 2013. – № 4. – S. 15–23.

5. Програма економічних реформ на 2010–2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава». – К.: Комітет з економічних реформ при Президентові України, 2010. – 87 с.

Programa ekonomichnykh reform na 2010–2014 roky «Zamozhne suspilstvo, konkurentospromozhna ekonomika, efektyvna derzhava». – K.: Komitet z ekonomichnykh reform pry Prezydentovi Ukrainy, 2010. – 87 s.

6. Шовкалюк В. С. Інноваційний розвиток України: особливості 2012 року / В. С. Шовкалюк. – С. 14–25

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www1.nas.gov.ua/publications/books/serii/academy/1102010/Documents/2013_7/Nauka_Ukr_V7_4.pdf. – Назва з екрану.

Shovkalyuk V. S. Innovatsiyniy rozvytok Ukrainy: osoblyvosti 2012 roku / V. S. Shovkalyuk. – S. 14–25 [Elektronniy resurs]. – Режим доступу: http://www1.nas.gov.ua/publications/books/serii/academy/1102010/Documents/2013_7/Nauka_Ukr_V7_4.pdf. – Назва з екрану.

7. Обстеження інноваційної діяльності в економіці України за період 2008–2010 років [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua. – Назва з екрану.

Obstezhennya innovatsiynoyi diyalnosti v ekonomitsi Ukrainy za period 2008–2010 rokiv [Elektronniy resurs]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua. – Назва з екрану.

8. Статистичний щорічник України за 2011 рік. – К.: Інформаційно-видавничий центр Держ. служби статистики України, 2012. – 559 с.

Statystychniy shchorichnyk Ukrainy za 2011 rik. – K.: Informatsiyno-vydavnychiy tsentr Derzh. sluzhby statystyky Ukrainy, 2012. – 559 s.

9. Наукова та інноваційна діяльність в Україні: стат. зб. – К.: Інформаційно-видавничий центр Держ. служби статистики України, 2012. – 305 с.

Naukova ta innovatsiyna diyalnist v Ukraini: stat. zb. – K.: Informatsiyno-vydavnychiy tsentr Derzh. sluzhby statystyky Ukrainy, 2012. – 305 s.

10. Рекомендації круглого столу «Інноваційна культура та створення інноваційної економіки» (5 липня 2012 р., м. Київ) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dkni.gov.ua>. – Назва з екрану.

Rekomendatsiyi kruglogo stolu «Innovatsiyna kultura ta stvorennya innovatsiynoyi ekonomiky» (5 lypnya 2012 r., m. Kyiv) [Elektronniy resurs]. – Режим доступу: <http://www.dkni.gov.ua>. – Назва з екрану.

11. Проект Стратегії інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://kno.rada.gov.ua/komosviti/control/uk/publish/article?art_id=47920&cat_id=460. – Назва з екрану.

Proekt Strategiyi innovatsiynogo rozvytku Ukrainy na 2010–2020 roky v umovakh globalizatsiynykh vyklykiv [Elektronniy resurs]. – Режим доступу : http://kno.rada.gov.ua/komosviti/control/uk/publish/article?art_id=47920&cat_id=460. – Назва з екрану.

12. Національний план дій на 2013 рік щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010–2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава»: Указ Президента України від 12.03.2013 р. № 128/2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/128/2013>. – Назва з екрану.

Natsionalniy plan diy na 2013 rik shchodo vprovadzhennya Programy ekonomichnykh reform na 2010–2014 roky «Zamozhne suspilstvo, konkurentospromozhna ekonomika, efektyvna derzhava»: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 12.03.2013 r. № 128/2013 [Elektronniy resurs]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/128/2013>. – Назва з екрану.

13. Склярова О. Л. Проблеми інноваційного розвитку економіки в Україні / О. Л. Склярова, Ю. В. Шапарець // Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. – 2012. – № 6. – С. 331–336.

Sklyarova O. L. Problemy innovatsiynogo rozvytku ekonomiky v Ukraini / O. L. Sklyarova, Yu. V. Shaparets // Visnyk Kyuyivskogo natsionalnogo universytetu tekhnologiy ta dyzaynu. – 2012. – № 6. – С. 331–336.

14. Амоша О. І. Інноваційне оновлення техніко-технологічної бази промислового виробництва на синергетичних засадах: теорія і практика / О. І. Амоша, І. П. Булеєв, Г. З. Шевцова // Економіка промисловості. – 2007. – № 1. – С. 3–9.

Amosha O. I. Innovatsiynе onovlennya tekhniko-tekhnologichnoyi bazy promyslovogo vyrobnytstva na synergetychnykh zasadakh: teoriya i praktyka / O. I. Amosha, I. P. Bulyeyev, G. Z. Shevtsova // Ekonomika promyslovosti. – 2007. – № 1. – S. 3–9.

15. Амоша О. І. Стан, основні проблеми і перспективи вугільної промисловості України: наук. доповідь / О. І. Амоша, Л. Л. Стариченко, Д. Ю. Череватський. – Донецьк: Ін-т економіки промисловості НАН України, 2013. – 44 с.

Amosha O. I. Stan, osnovni problemy i perspektyvy vugilnoyi promyslovosti Ukrayiny: nauk. dopovid / O. I. Amosha, L. L. Starychenko, D.Yu. Cherevatskiy. – Donetsk: In-t ekonomiky promyslovosti NAN Ukrayiny, 2013. – 44 s.

16. Звягильский Е. Л. О необходимости широкой модернизации угольной промышленности Украины: науч. докл. / Е. Л. Звягильский, Ю. С. Залознова. – Донецк: Ин-т экономики промышленности НАН Украины, 2013. – 68 с.

Zvyagilskiy E. L. O neobkhodimosti shyrokoj modernizatsii ugolnoy promyshlennosti Ukrainy: nauch. dokl. / E. L. Zvyagilskiy, Yu. S. Zaloznova. – Donetsk: In-t ekonomiki promyshlennosti NAN Ukrainy, 2013. – 68 s.

17. Державна підтримка та перспективи інноваційного розвитку і структурних перетворень вугільної промисловості: моногр. / О. І. Амоша, А. І. Кабанов, Л. Л. Стариченко та ін.– НАН України, Ін-т економіки пром-сті.– Донецьк, 2009.– 326 с.

Derzhavna pidtrymka ta perspektyvy innovatsiynogo rozvytku i strukturnykh peretvoren vugilnoyi promyslovosti: monogr. / O. I. Amsha, A. I. Kabanov, L. L. Starychenko ta in.– NAN Ukrayiny, In-t ekonomiky prom-sti. – Donetsk, 2009.– 326 s.